

ארגז כלים למורה 4

(קובץ דוגמה)

www.lomdimzipi.com

תוכן העניינים

עמ'

	1. מבוא
12	2. טכניקת המיפוי
13	3. ארגון הידע בספרות
44	4. ארגון הידע בתנ"ך
69	5. ארגון הידע בהסטוריה
87	6. ארגון הידע במדעים
103	7. ארגון הידע בגיאוגרפיה
111	8. ארגון הידע בלשון
121	9. תמצות
137	10. סיכום
171	11. תמצות ערכים אנציקלופדיים
218	12. המבנה בשרות ההבנה
223	13. אסטרטגיות השוואה
237	14. מי מפחד מטבלאות דיאגרמות ומפות
244	15. לקראת מבחן כולל ניהול זמן (למורה ולתלמיד)
263	16. שחרור לחץ ממבחנים

זגם מייפוי לניתוח טקסט העוסק בתיאורי מלחמה

כאשר אנו לומדים על מלחמה מסוימת, יהיה לנו קל יותר לנתח את נתוני המלחמה בעזרת דגם המייפוי הבא:

המלחמה: _____ המקור ממנו למדת: _____

אלמנט הנס (בתנ"ך בלבד)	תוצאות הקרב	מהלך הקרב	מאפיינים מיוחדים גיאוגרפיים ו/או אסטרטגיים על מקום הקרב (טקטיקות לחימה)	יחסי הכוחות		הגורמים למלחמה	דמויות מרכזיות / עממים הלוקחים חלק במלחמה	הזמן	המקום
				צד ב'	צד א'				

לאפיין דמות תנ"כית

דמותו של שאול כמנהיג

שלב האיסוף

יחסי הסביבה	רגשות ומחשבות	מעשים ואמירות	אפיון ישיר (דבר המספר המקוראי)
<p>1. פרק י', פס' 11: "מה זה היה לכן קיץ הגם שאול בנבליים".</p> <p>2. פרק י', פס' 24: "ויראו כל העם ויאמרו: יחי המלך".</p> <p>3. פרק י', פס' 27: "מה ישענו זה? ובהו ולא הביאו לו מנחה".</p> <p>4. פרק י"א, פס' 12: "שאול ימלוד עלינו? תנו האנשים ונמיתם".</p> <p>5. פרק י"ג, פס' 13-14: "כי עתה הכין ה' את ממלכתך אל ישראל עד עולם ועתה ממלכתך לא תקום".</p> <p>6. פרק ט"ז, פס' 11: "ויהי לשמואל ויצעק אל ה' כל הלילה".</p> <p>7. פרק ט"ז, פסוק 26: "לא אשוב עמד כי מאסתי את דבר ה' וימאסד מהיות מלך על ישראל".</p> <p>8. פרק ט"ז, פס' 28: "קרע ה' את ממלכות ישראל מעליך היום ונתנה לרעך הטוב ממך".</p> <p>9. פרק ט"ז, פס' 35: "ולא יסף שמואל לראות את שאול עד יום מותו כי התאבל שמואל אל שאול".</p>	<p>1. פרק י"ח, פס' 8: "ויהיחר לשאול מאד וירע בעיניו הדבר".</p> <p>2. פרק כ"ח פס' 5: "וירא ויחרד לבן מאד".</p> <p>3. פרק כ"ח, פס' 15: "צר לי מאד".</p> <p>4. פרק כ"ח, פס' 20: "וייפל מלא קומתו ארצה וירא מאד מדברי שמואל".</p> <p>5. פרק ל"א, פס' 3: "ויהיחל מאד מהמוראים".</p>	<p>1. פרק ט', פס' 7: "והנה נהלך ומה נביא לאיש כי הלחם אזל מכליני".</p> <p>2. פרק ט', פס' 21: "הלו בן-ימיני אנכי מקטני שבטי ישראל".</p> <p>3. פרק י', פס' 16: "וזאת דבר המלוכה לא הגיד לי".</p> <p>4. פרק י', פס' 22: "ונחבא אל הכלים".</p> <p>5. פרק י', פס' 27: "ויהי כמחרשי".</p> <p>6. פרק י"א, פס' 5-11: "וייקח צמד בקר וינתחה וישלח בכל גבול ישראל ביד המלאכים לאמור: אשר איננו יצא אחרי שאול ואחר שמואל, כה יעשה לבקרו".</p> <p>7. פרק י"א, פסוק 13: "לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה ה' תשועה בישראל".</p> <p>8. פרק י"ג, פס' 8: "ולא בא שמואל בגלגל ויפץ העם מעליו".</p> <p>9. פרק י"ג, פס' 11-12: "ויאמר שאול: כי ראיתי כי נפץ העם מעל... ואתאפק ואעלה העולה".</p> <p>10. פרק ט"ז, פס' 7-9: "ויחמול שאול והעם על אג ועל מיטב הצאן והבקר".</p> <p>11. פרק ט"ז, פס' 20-21: "אשר שמעתי בקול ה'".</p> <p>12. פרק ט"ז, פס' 23: "ורווח לשאול וטוב לו וסרה מעליו רוח רעה".</p> <p>13. פרק י"ח, פס' 8-9: "ויהי שאול עון את דוד מחינם החוא והלאה".</p>	<p>1. שמואל א', פרק ט', פס' 2: "משכמו ומעלה גבורה מכל העם".</p> <p>2. פרק י', פס' 23: "ויגבה מכל העם משכמו ומעלה (מראה חיצוני)".</p> <p>3. פרק ט', פס' 2: "בחור טוב ואין איש מבני ישראל טוב ממנו".</p> <p>4. פרק י', פס' 24: "כי אין כמוהו בכל העם".</p>

נוסח הסביבה	רגשות ומחשבות	מעשים ואמירות	אפיון ישיר
<p>10. פרק ט"ז, פס' 1: "עד מתי אתה מתאבל אל שאול? ואני מאסתיו ממלך על ישראל".</p> <p>11. פרק י"ח, פס' 7: "הכה שאול באלפיו ודוד ברבבותיו".</p> <p>12. פרק כ"ד, פס' 10: "ותחס עליו ואמר: לא אשלח ידי באדוני, כי משיח ה' הוא".</p> <p>13. פרק כ"ח, פס' 9: "ויכרתו את ראשו ופשיטו את כליו וישלחו בארץ פלשתים סביב לבשר בית עצבים ואת העם".</p> <p>14. פרק ל"א, פס' 12-13: "ויקומו כל איש חיל וילכו כל הלילה ויקחו את גוית שאול ואת גוית בניו".</p>	<p>בסוף דרכו של שאול הוא הופך להיות אדם חרד ומלא פחדים, חש ייאוש ודיכאון, בדידות וקנאה כלפי דוד.</p>	<p>14. פרק י"ח, פס' 10-11: "ויטול שאול את החנית ויאמר אכה בדוד ובקיר".</p> <p>15. פרק י"ח פס' 17: "וישאול אמר אל תהי ידי בו ותהי בו יד פלשתים".</p> <p>16. פרק י"ח, פס' 21: "ותהי לו למוקש ותהי בו יד פלשתים".</p> <p>17. פרק י"ח, פס' 29: "וייהי שאול אויב את דוד כל הימים".</p> <p>18. פרק כ"ד, פס' 16-17: "ויאמר אל דוד צדיק אתה ממני כי אתה גמלתני הטובה ואני גמלתך הרעה".</p> <p>19. פרק כ"ח, פס' 8: "ויאמר קסומי נא לי באוב".</p> <p>20. פרק ל"א, פסוק 4: "ידקרני בה פן יבואו תכונות: בתחילת דרכו שאול מתגלה כאמיץ, בעל כושר מנהיגות, בעיקר מנהיגות צבאית (טכסיסים וטקטיקות), נחוש (מנהיג כריזמטי), נדיב, טוב-לב, צנוע ורגיש כלפי הסובבים אותו. לקראת סוף דרכו הוא מתגלה כלא צייתן לה' וקנאי (כלפי דוד).</p>	<p>שאול היה הבחור הכי גבוה בכל העם "משכמו ומעלה גבוה מכל העם" (פרק ט', פס' 2).</p>
<p>בתחילת דרכו שאול מתגלה כאיש אהוב מאוד על העם. גם שמואל אוהב את שאול, גם לאחר שהוא מפר את מצוות ה'. לאחר ששאול מתחיל להפר את מצוות ה', העם פחות אוהב את שאול, ובמקומו דוד הופך לאהוב יותר. לאחר מותו של שאול הפלשתים מתעללים בגווית שאול ובגווית בניו. אך בני יבש-גלעד לא שכחו את העזרה של שאול, וגנבו את הגוויות אל מחנה ישראל.</p> <p>דוד התייחס לשאול כאל משיח ה'.</p>			

דמותו של שאול כמנהיג

פתיח

אפיון ישיר

התנהגות
ואמירות

רגשות
ומחשבות

יחס הסביבה

סיום

דמותו של שאול כמנהיג

פתיח	<p>שאול נבחר להיות המלך הראשון בישראל. יש לו תכונות המתאימות למלך אבל גם צושה עדיאות. במאמר זה אציג את צדדיו השונים. באישיותו.</p>
אפיון ישיר	<p>המספר התנכי מציג את שאול כאיש נאה, גבוה ומשכמו ומצלה גבוה מכל העם."</p>
התנהגות ואמירות	<p>שאול מתגלה כבר בתחילת הדרך כמנהיג כריזמטי. הוא מחליט לצבור לאנשי יבש גלעד. "ויקח בקר וינתחמו וישלח בכל גבול ישראל ביד המלמלכים לאמר: אשר אינני יוצא אחרי שאול ואחר שמואל כה יצעה לבקרו" (י"א, 11-5). במלחמתו נגד נחש הצמנוני מתגלה שאול כמזכיר אמיץ ונחוש.</p>
תכונותיו	<p>שאול היה נדיב. כשהלכו לנביא שאל את נצרו (ט', 7): "הנה נלך ומה-נביא לאיש כי הלחם אצל מלכינו". הוא מתואר כאדם טוב-לב ונדיב (ט', 2) "בחור וטוב ואין איש מקני ישראל טוב ממנו". שאול מתואר כאיש צנוע (י', 22): "נחמא אל-הכלים" ורבים כלפי הסובבים אותו. שאול בא וראה את העם בוכה ושאל (י"א, 5): "מה לעם כי יבכו?" בסוף דרכו שאול מפר את דברי ה', וכתוצאה מכך נוחתת עליו רוח רעה (ט"ז, 14). "ורוח ה' סרה מעל שאול וקצתתו רוח רעה מאת יהוה", שדורמת לו מצבי רוח, וחוסר שליטה. הוא מתחיל לתעב את דוד (י"ח, 9-8) "ויהי שאול צוין את דוד מהיום ההוא והלאה".</p>
רגשות ומחשבות	<p>בסוף דרכו שאול הופך להיות אדם חרד, (כ"ח, 5) "וירא ויחרד לבו מאד", מיואש ומדוכא. הוא חש בקידות נוראה והוא מלא פחדים, מפני שה' עלה אותו (י"ח, 8). "וירא לשאול מאד וירע בצניו הדבר". הוא מתנבל לדוד המלכות. רצונו היה לצטט ססוקים נוספים המבטאים את תחושת היאוש, הדיכאון והקידות שלו.</p>
יחס הסביבה	<p>בתחילת דרכו שאול מתגלה כאיש אהוב מאוד על העם (י', 24). "וירצו כל-העם ויאמרו: יחי המלך". שמואל אהב אותו גם לאחר שהוא הפר את דבר ה' (ט"ו, 35) "ולא יסף שמואל לראות את-שאול עד-יום מותו, כי-התאבל שמואל אל-שאול". לאחר ששאול מפר את מצוות ה', רוח ה' סרה משאול ובה עליו רוח רעה (ט"ז, 14). "ורוח יהוה סרה מעל שאול וקצתתו רוח רעה מאת ה'". גם העם מתחיל פחות לאהוב את שאול, ודוד מתחיל להיות נצרך (י"ח, 7). "הכה שאול באלכיו ודוד ברבבותיו". לאחר התאבדותו של שאול, הפלשתים לקחו את אוויותיהם של שאול ובניו, התעללו בהן ותלו אותן על חומת בית שאן (ל"א, 9). "ויכרתו את-ראשו ויפישו את-כליו וישלחו בארץ-פלשתים סביב לבשר בית עצביהם ואת העם". אנשי יבש גלעד לא שכחו את אשר עשה שאול, ולכן את אוויות שאול ובניו והביאו אותן ליבש גלעד, שם שרפו אותם וקברו את עצמותיהם (ל"א, 12): "ויקומו כל-איש חיל וילכו כל-היליפה ויקחו את אווית שאול ואת אווית בניו".</p>
סיום	<p>ראינו אכוא ניתן לחלק את אישיותו של שאול צ"כ תקופות: א. עד הפרת דבר ה'; ב. לאחר הפרת דבר ה'.</p>

